

Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta

Katedra občanské výchovy a filosofie

M. D. Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek vedoucí diplomové práce

Jméno studentky: Denisa Pilátová
Název práce: *Obraz ženy a muže v učebnicích dějepisu*
Jméno vedoucí práce: Zuzana Kubišová

Denisa Pilátová se ve své diplomové práci, jak již do značné míry napovídá samotný název *Obraz ženy a muže v učebnicích dějepisu*, věnuje zobrazování žen a mužů v učebnici, resp. provádí obsahovou analýzu učebnici dějepisu pro sedmou třídu a víceletá gymnázia od nakladatelství FRAUS. Před vlastní obsahovou analýzou ovšem autorka v teoretické části práce nejprve představuje koncepty genderu, genderových rolí a socializace, stereotypů a genderové dělby práce, problematice genderu ve školním prostředí a v učebnicích. Následuje stručné představení řady učebnic dějepisu z vydavatelství Fraus (pro druhý stupeň ZŠ a nižší ročníky víceletých gymnázií).

Na tyto úvodní kapitoly navazuje zdárně provedená obsahová analýza, v níž Denisa Pilátová ověřuje následující hypotézy: „[H1] Předpokládám, že v některých oblastech (zejména v politické sféře) budou ženy v obrazových materiálech zastoupeny méně, nebo vůbec. [H2] Zároveň předpokládám, že největší zastoupení žen v obrazových materiálech bude v oblasti rodinného prostředí. Domnívám se tak, že ženy budou zejména prezentovány jako ty, které se starají o rodinu a jejichž zásadní funkce patří především do domácnosti. [H3] Zatímco muži, prozatím dle mého názoru, budou prezentováni jako dominantní pro vývoj společnosti.“ (s. 45) V závěru pak autorka shrnuje výstupy své analýzy, přičemž zjištěné propojuje s poznatky představenými v teoretické části práce, což oceňuji, protože jakkoli by to u diplomových prací mělo být pravidlem, není tomu tak vždy.

Struktura práce tedy odpovídá zvolenému cíli a metodě. Z hlediska formálních kritérií (práce s literaturou, jazyková úroveň) je práce v pořádku, byť se lze setkat s drobnými překlepy a z hlediska stylistiky by si práce v některých místech zasloužila jistá vylepšení, nicméně text je vždy srozumitelný a autorka jasně odlišuje parafráze a vlastní myšlenky, analyzovaný materiál a vlastní interpretaci.

V rámci rozpravy nad předkládanou prací navrhuji **následující diskusní okruhy**: (1) Jak obraz, který o ženách a mužích nabízí analyzovaná učebnice, odpovídá (či neodpovídá) představám, které mají o mužských a ženských rolích obyvatelé a obyvatelky České republiky? (2) Do jaké míry přispívá/nepřispívá zobrazování žen a mužů v učebnici dějepisu pro sedmou třídu a víceletá gymnázia od nakladatelství FRAUS k udržování/rozbíjení stereotypů, které v současnosti existují v České republice a týkají se představa o mužských a ženských rolích.

Závěr: Denise Pilátové se v její diplomové práci podařilo splnit vytyčené cíle a ověřit/vyvrátit na počátku výzkumu stanované hypotézy, přičemž její zpracování tématu vykazuje rysy originality a vlastního přínosu. Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

PhDr. Zuzana Kubišová

V Praze, 31.8.2014